WASHINGTON D.C.

І чужому научайтесь,
й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

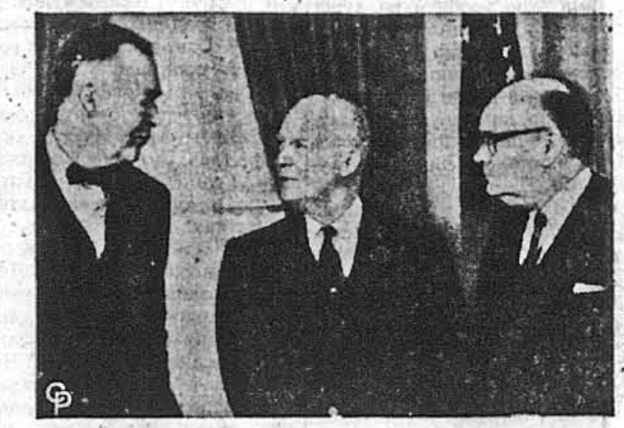
Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 229. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 27-го ЛИСТОПАДА 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 27, 1959 No. 229. VOL. LXVI

ЗДА ГОВОРИТИМУТЬ В СПРАВІ БЕРЛІНУ, АЛЕ НЕ ПІДУТЬ НА УСТУПКИ — ЗАЯВЛЯЄ ГЕРТЕР

Вашингтон. — Під час пресової конференції влаштованої у вівторок дня 24-го листопада ц. р., державний секретар Крістіян А. Гертер виступив з обороною політики переговорів із Совєтським Союзом в справі майбутнього статусу Берліну. На думку Гертера Совєти зробили в останньому році „довгу дорогу", чого не хочуть визнавати критики теперішньої закордонної політики ЗДА, такі, як наприклад, колишній державний секретар Дін Ачесон. Гертер заявив із притиском, що Ачесон не має ніяких підстав припускати, що З'єдинені Держави Америки підуть на якісь уступки Совєтам в справі Берліну, що могли б бути некорисні для вільного світу. Заяви Гертера під час вівтіркової конференції були відповіддю теперішнього державного секретаря на виступ Діна Ачесона на конференції парляметаристів держав НАТО, в якому Ачесон ствердив, що переговорювання з Совєтами в справі таких чи інших змін в статусі Берліну є помилкою і що воно завершиться неминуче перемогою Москви. Заперечуючи таку можливість, Гертер водночас із цим висловив сподівання, що нові домовлення в справі Берліну можуть бути кращими від дотеперішних, хоч і надто великої певности щодо цього нема, тим більше, що на його ж таки думку, ціль Хрущова щодо Берліну залишилася тією самою, що й була досі, а саме — викинення З'єдинених Держав із цього міста. Запитаний журналістами, що він розуміє під словами „совєти зробили довгу дорогу", Гертер відповів, що перед приїздом Хрущова до ЗДА Москва заперечувала будь-які права З'єдинених Держав у Берліні, а тепер вона визнає ці права і відмовляється від стосування одностороннього вирішення в цій справі. У відповідь на запити щодо реченця майбутньої зустрічі на вершинах, зокрема на запит, чи правдою є, що ця зустріч мала б відбутися аж в 1961 р., Гертер відповів, що йому нічого про це невідомо і що оконечний реченець цієї зустрічі буде встановлений під час конференції голів західніх великодержав, яка відбудеться дня 19-го грудня ц. р. в Парижі. Торкаючися пропозицій генерального секретаря НАТО Пола Генрі Спаака щодо поширення кооперації держав НАТО теж і на господарську ділянку, Гертер висловив сумнів, чи НАТО було б відповідною для цього організацією. Заява Гертера в справі Берліну викликала деяке збентеження в політичних колах, бо вона суперечить встановленим досі фактам. Зокрема стверджують, що Совєти не відмовилися досі ніде виразно від своєї погрози вирішити справу Берліну односторонньо, — значиться, без і проти волі західніх союзників.

ОБГОВОРЮЮТЬ ПОЇЗДКУ ПРЕЗ. АЙЗЕНГАВЕРА

През. Айзенгавер конферував у Білому Домі з державним секретарем Крістіяном А. Гертером і генеральним секретарем НАТО Полем Генрі Спааком в справі своєї поїздки до 11 країн Европи й Азії і конференції міністрів закордонних справ НАТО, що має відбутися в грудні ц. р. в Парижі.

Сенатор Кітінґ і Ботлер про президентські вибори в 1960 році

Ню Йорк. — Сенатор - республіканець Кеннет Б. Кітінґ заявив у пресовому інтерв'ю, що, на його думку, а він є приятелем і Ніксона і Рокефеллера, не буде на республіканській номінаційній конвенції, боротьби між віце-президентом і нюйоркським губернатором, бо вони погодяться ще перед конвенцією. Сен. Кітінґ сказав: „Я зовсім не буду здивований, коли побачу, як Рокефеллер найменує Ніксона, або Ніксон Рокефеллера на президента в липні 1960 року". Досі і Ніксон і Рокефеллер ще не зголосили своєї кандидатури, тому, казав Кітінґ, він не має потреби заявляти вже тепер, кого він волів би бачити як республіканського кандидата. — Голова Демократичного Крайового Комітету Пол М. Ботлер заявив, що демократичний кандидат буде найменований в п'ятому голосуванні, яке відбудеться в третьому або четвертому дні конвенції, що почнеться 11-го липня 1960 року в Колізеюмі в Лос Анджелесі в Каліфорнії. Ботлер не казав, хто має вигляди бути демократичним кандидатом в найближчому році.

8 щаднично-позичкових товариств оскаржені в обмані при забезпечуванні своїх фондів

Ню Йорк. — Головний стейтовий прокуратор Ню Йорку Луїс Дж. Лефковіц повідомив 24-го листопада, що він вестиме слідствао в справі обманливого забезпечення своїх фондів 8-ма щаднично - позичковими товариствами в забезпеченевій компанії в Марокко в Африці. Забезпечені там фонди становлять 100 мільйонів долярів, і їх забезпечено в Танжирі у „концерні", який займає на свої бюра одну кімнату. Прокуратор Лефковіц оцінює, що коло 20 мільйонів тих обезпеченевих ощадностей походять із нюйоркського стейту та інших східніх стейтів. Ці банки, які обезпечилися аж в Марокко, такі: Айдаго Сейвінґ енд Ловн Ассосіейшен в Бойс; Ютаг Сейвінґ енд Ловн Ассосіейшен в Прово; Проденшел Сейвінґ енд Ловн Асс., Бурлі; Секюриті Сейвінґ Інстітюшен в Сієттлі. Комершел Сейвінґс енд Ловн Асс. в Балтіморі і три банки в Шикаґо: Сити Сейвінґ Асс.; Фирст Ґаранті Сейсвінґс Асс. та Шикаґо Сейвінґ Асс.

Китайські комуністи проти конференції „на вершинах" — без участи Мао

Відень. — Китайські комуністичні вожаки докоряли Хрущову під час його останнього перебування в Пейпінґу, за те, що він поквапно погодився взяти участь в конференції „на вершинах", не настоявши, щоб на тій конференції був також Мао Тсе-тунґ. Китайські комуністи зважають, що переводження тепер конференції великодержав без участи комуністичного Китаю є погіршенням міжнародної позиції комуністичного Китаю в порівнанні з 1954-м р., коли-то комуністичний Китай взяв участь в Женевській конференції, що закінчила війну в Індо - Китаї. Нинішні володарі в комуністичному Китаї невдоволені політикою Хрущова, який так преться до розмов із Заходом, що легковажить інтереси і престиж комуністичного Китаю. Тому вони свідомо старалися не розхвалювати Хрущова під час останніх святкувань 10-річчя комуністичної влади в Китаї. Невдоволення політикою Хрущова та легковаження міжнародного значення комуністичного Китаю стало й причиною затіяння комуністичним Китаєм провокації супроти Індії, щоб указати на конечність рахуватися з Китаєм. Правда, Пейпінґ хотів при цьому також „покарати" Індію за скинення комуністичного уряду в автономній індійській провінції Кераля та за приязне відношення Індії до тибетського повстання і Даляй Лями. — Ці відомості привезли польські комуністи з Пейпінґу, які їздили туди на згадані комуно - китайські маніфестації. Пише про це видалений з Варшави кореспондент „НИТаймсу" Розенталь.

Мадярська компартія викидає прихильників ліберальнішого курсу

Відень. — Центральний Комітет мадярської Комуністичної партії, яка офіційно зветься партією „Мадярських соціялістичних робітників", розглядав справу 39-х членів партії, оскаржених в „ухилах", та з-посеред них викинув 11 осіб, які провинилися своїм критицизмом супроти жорстокої політики, веденої кампартією на Мадярщині після здавлення тамошньої революції, Всі інші „покаялися" і їх залишено в партії. Прізвищ викинених не проголошено, але за твердженням західніх обсерваторів річ іде головно про журналістів, які домагалися ліберальнішого курсу політики. Комуно - мадярська преса називає їх „ревізіоністичними зрадниками". Від найближчого понеділка радитиме у Будапешті конгрес комуністичної партії Мадярщини. Його наради будуть вестись за зачиненими дверми, а на час його тривання буде заборонений в'їзд до Мадярщини закордонним кореспондентам. Мадярська преса пише, що головною темою нарад тієї комуністичної верхівки буде комуно - мадярська п'ятирічка, яка почнеться від 1961 року.

6 зах.-европейських держав затіснюють політичну й економічну співпрацю

Штрасбурґ. — Шість міністрів закордонних справ членських країн Спільного господарського ринку відбули у Штрасбурзі дводенні наради у минулий понеділок і вівторок та рішили м. і., щоб кожних три місяці переводити такі з'їзди для спільного розглядання міжнародної ситуації. Правда, вони погодились, що ті їх з'їзди й наради мають причинитися до скріплення, а не послаблення внутрішнього зв'язку між всіми 15-ма членами НАТО. Водночас рішено приспішити процес скасування митних бар'єрів між отими шістьма державами Спільного господарського ринку, а саме, щоб повну господарську унію перевести протягом не 15-х, а 12-х років. Рішено перевести лібералізацію імпортових мит супроти всіх інших держав, включно з З'єдиненими Державами. Не зменшуючи покищо митних ставок, Спільний господарський ринок скасував контингентове обмеження на імпорт різних товарів з-поза отих шістьох країн. Членами господарського ринку є Франція, Західня Німеччина, Італія, Бельгія, Голляндія і Люксембурґ.

ЗДА Й СССР ПІДПИСАЛИ ПАКТ ПРО АТОМОВІ ДОСЛІДИ

Вашингтон. — Джон Мек Кон, голова американської державної Комісії Атомової енергії, і проф. Василій Ємельянов, голова совєтської Адміністрації для мирного користування атомовою енергією, підписали у вівторок 24-го листопада ц. р. у Вашингтоні договір про співпрацю в ділянці атомових дослідів. Мається на увазі м. ін. спільну будову одного великого „розбивача атомів", згідно з тезою Ємельянова, що це зайва витрата гроша і енергії, щоб суперничити у будуванні щораз більших таких „розбивачів" коли одна така машина зовсім вистачальна для тимчасових потреб Европи. За постановами того договору, совєтсько-американська співпраця в цій ділянці буде проходити у тісному контакті з Міжнародною Аґенцією атомової енергії, покликаної до життя Об'єднаними Націями внаслідок ініціятиви Д. Д. Айзенгавера, що кинув гасло „Атом для миру". Ця Аґенція має свою централю у Відні. Зрештою, здійснювання того договору проходитиме в рямцях підписаного кілька днів тому нового договору про культурну виміну між ЗДА й СССР: передбачується виміну науковцями з ділянок високоенерґетичної фізики, розвитку реакторів атомової сили й контролювання ядрової енерґії. Договір стверджує теж порозуміння щодо більшої виміни інформаціями про продукцію й використовування радіоізотопів. Підписаний договір — за першими пресовими коментарями — є поступом на шляху до загального оприлюднення нібито тайн з ділянки продукції атомової енергії, які давно перестали бути тайнами, та є деяким поступом на шляху американсько-совєтських взаємин.

Однак підписаний договір не має нічого спільного з справою переводження дальших експериментальних вибухів атомових і водневих бомб. У цій справі на 137-му засіданні Женевської конференції для припинення атомових вибухів, представники ЗДА, Англії і Совєтів погодились щодо програми студій над можливостями контролювання підземних вибухів. До цього часу Совєти вперто відмовлялися займатися проблемою підземних вибухів, вважаючи, що це Америка й Англія просто хочуть тільки проволікати конференцію „пустими справами". В найближчому тижні має початись довірочна конференція атомових учених над справою підземних вибухів. Женевська конференція дала атомовим ученим термін до 11-го грудня повідомити Конференцію про висліди своїх дослідів і свої рекомендації, як можна контролювати підземні вибухи, що їх трудно відрізнити від землетрусу. — Проф. Ємельянов був прийнятий у Вашингтоні президентом Айзенгавером. Два інші совєтські вчені, проф. Леонід Сєдов і Анатолій Блаґонравов, перебувають тепер в Америці та оглядають американські наукові влаштування, що стосуються дослідів міжплянетних просторів і т. зв. астронавтики. Сподіваються, що небавом американські вчені виїдуть до Совєтів, щоб придивитись аналогічним совєтським центрам.

Хрущов відновив атаки проти Західньої Німеччини й Аденауера

Бонн. — Західньо - німецькі керівні кола звертають увагу, що після кругло тримісячної перерви Нікіта Хрущов знову відновив лайку під адресою Західньої Німеччини і її канцлера, старого Конрада Аденауера, закидаючи їм „реваншистські тенденції" та нехіть причинитись до закінчення холодної війни. Орґан західньо-німецького міністерства закордонних справ „Діпльоматіше Корреспонденц" вбачає у відношенні давньої аґресивної тактики Совєтів доказ, що Совєти хочуть шукати злагоди з Заходом за ціну Берліну. Тому названий західньо - німецький офіціоз, який висловлює думки Аденауера, потверджує, що Аденауер погодився з англійським прем'єром Мекмілленом, що в справі Берліну можна шукати тимчасової розв'язки, але був і є проти того, щоб про справу Берліну переговорювати на конференції „на вершинах" без зв'язку з цілою справою Німеччини. Аденауер переконаний, що ціллю політики Хрущова є таки виперти Захід із Західнього Берліну і що не можливо осягнути будь-яку іншу злагоду з Совєтами, як лиш на базі зах. капітуляції.

Індія набирає добровільців для оборони свого кордону проти Китаю

Ню Делі. — Тому, що Індія має замало реґулярного війська для належної оборони свого довгого на 2,500 миль кордону від сторони Китаю і окупованого ним Тибету, то військові індійські станиці набірають добровільців з місцевих гірських племен, найкраще придатних для такої військової служби. Індійська преса твердить, що заклик індійців до зголошування охотників знайшов надзвичайно голосний відгук. Тим часом в столиці Індії члени керівної Конґресової партії в індійському парляменті почали таємні наради над закордонною і військовою політикою Індії. Прем'єр Неру сам звернувся до них з закликом перевести нещадну критику політики уряду, тільки стримуватись від таких песимістичних оцінок, які викликали б паніку серед населення та могли понизити його мораль. Серед індійських політиків найбільше невдоволення з міністра оборони, відомого совєтофіла Крішни Менона, якому закидають, що він був сліпий і глухий на всі голоси перестороги щодо можливости небезпеки збоку комуністичного Китаю та всю загрозу добачував виключно від сторони Пакістану у зв'язку з індійсько-пакістанським спором за Кашмір.

Літак запалив 10 домів в Шикаґо і спричинив смерть кільканадцятьох осіб

Шикаґо. — Вантажний літак лінії Транс Ворлд типу Констелейшен загорівся в повітрі і старався приземлитись на летовищі Мідвей, але під час того налетів на доми в південно західній частині міста, запалив їх, спричиняючи смерть кільканадцятьох осіб. Досі вдалося витягти з руїн 10 трупів, 11 осіб є попарені, в тому три особи находяться в критичному стані. Однієї особи ще не знайдено. Між вбитими є члени залоги, а решта — це люди зі знищених домів: недавно звінчана подружня пара, мати з 5-місячною дитинкою та ще одна мати з синком і донечкою. Всі ці вбиті, крім членів залоги літака, мешканці Шикаґа. Літак летів із Ню Йорку до Лос Анджелесу. Стараючися приземлитися, він знизився і налетів на малі дімки, які підпалював горіючою бензиною, аж поки сам не згорів.

Телевізійний скандал звернув увагу на моральні й духові вартості — твердить Аллен

Рочестер, Н.Й. — Стейтовий комісар виховання — д-р Джеймс Аллен промовляв на прийнятті Стейтового Учительського Товариства і заявив, що недавно виявлені скандали на телевізійних програмах в Ню Йорку мають і ту добру сторінку, що громадянство звернуло увагу на моральні і духові вартості, про які треба буде більше дбати в школах. Д-р Аллен сказав, що він дуже здивований тим, що в цю справу був замішаний і один учитель, а ще більше він турбується тим, що деяка частина громадянства не оцінила неґативно того факту, що педагог обдурював мільйони громадян, і що пізніше деякі учні демонстрували в його обороні, не вважаючи, що такий учитель не повинен вчити молоді. Комісар Аллен мав на думці професора Колумбійського університету Чарлза Ван Дорена, який обманом виграв на телевізії 129,000 долярів. Д-р Аллен закликав учителів до того, щоб високо тримали моральні і духові засади, бо це є дійсна сила народу.

НЮ ЙОРК ВІДЗНАЧАЄ 15-РІЧЧЯ З ДНЯ СМЕРТИ МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО СВЯТОЧНОЮ АКАДЕМІЄЮ

Ню Йорк. — Товариство „Обнова" при співпраці Об'єднаних Українських Організацій міста Ню Йорку, Відділу УКК відзначає 15-річчя з дня смерти Великого Митрополита Андрея Шептицького Святочною Академією, яка відбудеться в неділю 13-го грудня у великій залі Фешен Інституту при 23-ій вулиці в Ню Йорку між 7-ою і 8-ою авенями. Ця Академія буде завершенням триденних релігійних святкувань, які почнуться Архиєрейською Службою Божою, що її відправить Кир Амброзій Сенишин із Стемфорду в асисті численного духовенства в п'ятницю в 7:30 год. ввечері в церкві св. Юра в Ню Йорку. В суботу ввечері відправиться Молебень в тій самій церкві, а в неділю 13-го грудня Службу Божу правитиме Протоігумен оо. Василіян о. Сотер Голик ЧСВВ. На зміст Академії складаються промови д-ра В. Ленцика, українською і адвоката Ст. Яреми англійською мовами. Мистецьку частину програми виконає хор „Кобзар" із Филаделфії під дириґентурою д-ра Антона Рудницького, а крім того передбачені виступи солістів пані Марти Кобрин-Кокольської і п. Романа Рудницького. — фортепіянове сольо. Передбачена також деклямація. Концерт має початися в 7-ій год. вечора, але ціла програма не має довше тривати як дві години.

Протикомуністичні демонстрації на совєтській виставці в Мехіко Сити

Мехіко Сити, Мехіко. — В другому дні совєтської виставки, відкритої 22-го листопада, члени Національної Унії демонстрували проти гасел на цій виставці та потурбували совєтських провідників, які вихваляли технологічний і науковий поступ в СССР. Директор національної унії Іґнаціо Гонзалес опублікував листа до заступника совєтського прем'єра Анастаса Мікояна, який тепер перебуває в Мехіко, і в тому листі закидає йому злобу і сіяння ворожнечі між Мехіко і ЗДА в своїх зверненнях до мехіканців. Голова мехіканської протикомуністичної ліґи Пріето Лоренс в окремій заяві сказав, таке: „Я можу довести, що представники СССР користуються всіми родами брехні, щоб здобути прихильників між вільними народами". Урядовці СССР у своїх промовах ображають уряди держав некомуністичної системи.

НТШ в Парижі відзначає 70-річчя проф. Ол. Шульгина

Париж. — Наукове Т-во ім. Шевченка в столиці Франції відзначить в найближчу неділю, 29-го листопада, 70-річчя одної з найвидатніших постатей українських Визвольних Змагань, проф. Олександра Яковлевича Шульгина. Українська Громада в ЗДА це вже зробила з кінцем червня ц. р. в Ню Йорку, скориставши з відвідин проф. Шульгина в цій країні. Проф. Ол. Я. Шульгин, співтворець Української Народної Республіки та її перший міністер закордонних справ, є тепер заступником голови НТШ в Европі та членом Головної Ради цілого НТШ, віце-президентом Міжнародної Вільної Академії Наук в Парижі та дійсним членом Української Вільної Вільної Академії Наук. У програмі ювілейної імпрези в Парижі в честь проф. Шульгина передбачено доповіді проф. д-ра Володимира Кубійовича та проф. д-ра Вол. Янова, як теж спільну вечерю.

Проф. Олександер Шульгин

Українка відзначена, як мати-фармерка року в Ню Джерзі

Ню Сентер, Н. Дж. — Найвище признання „фармерської матері року" стейту Ню Джерзі здобула тут недавно під час стейтової фармерської виставки п-і Ева Венґрин, яка „очолює одну з найсвітліших фармерських родин в Саммерсетському повіті та в стейті" — стверджує місцева американська газета. П-ні Ева Венґрин, мати дев'ятеро дітей, веде з найбільшим успіхом свою 700-акрову фарму також після смерти свого мужа Петра в 1949-му році. Місцева преса, надрукувавши світлину, як губернатор Роберт Б. Майнер ґратулює п-ні Венґрин за одержані почесті і відзначення, подає також ряд ітересних деталів про саму пані Венґрин та її працю. Приїхала вона до цієї країни в 1912-му році з України, три роки пізніше одружилась з хлопцем якого знала ще з рідного краю, працювала, як і більшість наших іміґранток по різних підприємствах, аж в 1921-му році набула 80-акрову фарму, яку досі збільшено до 700 акрів та перетворено в прикладну фарму стейту. Газета подає, що п-ні Венґрин і її діти: Мирон, Іван, Володимир, Данило і Юрко керують тією курячо-молочною фармою, як великою корпорацією, відбувають щотижневі конференції і опісля здійснюють свої ухвали. П-ні Венґрин із своїми дітьми є свідомим і активним членом нашої української громади, про що свідчить і її членство в УНСоюзі.

В АМЕРИЦІ

● **В Ювалді,** Тексас, 91-річний колишній віце-президент ЗДА Ненс Гарнер, відзначаючи день своїх народин, у вузькому колі друзів, заповів, що збирається дожити до ста років. Минулого року 90-ті роковини з дня народження Ґарнера відзначили колишній президент Гаррі С. Труман і 3,000 демократів. Ненс Гарнер був віце - президентом під час першої президентури Ф. Д. Рузвелта (1933-1936).

● **Державний департамент** потвердив вістку, що полковник Павел Монат, який контролював усіх польських розвідчиків закордоном і який втік з Польщі, вже прибув до ЗДА і просить про право азилю. Він виїхав був із родиною на відпустку із Варшави нібито до Юґославії, але у Відні просив дозволу прибути до ЗДА. Павел Монат, був військовим аташе в ЗДА до 1958 року.

● **Кілька днів тому** співробітник нюйоркського щоденника „Телеґрам енд Сан" Юджін Ґлісон заявив на телевізії, що представник міської ради Ню Йорку пробував дати йому 100 долярів хабару і пропонував фіктивну посаду його жінці за те, щоб він не писав нічого злого про міські будівельні проєкти. Через два дні після тієї заяви Ґлісон признався перед прокуратором, що він те все видумав. Щоденник звільнив його з праці.

● **З Пасадени** (Каліфорнія) повідомляють, що власники знайдених 10-ох картин з доби італійського ренесансу виставлять ці картини публічно, щоб знавці могли ствердити їхню автентичність. Власники заявляють, що ці картини, оцінені на 10 мільйонів долярів, належали їхнім дідам і прадідам в Італії, звідки вони прибули.

● Представник Нюйоркської Телефонічної Компанії повідомляє, що від 71-го лютого 1960 р. кожний мешканець Ню Йорку зможе телефонувати зі свого дому до першого-ліпшого міста в ЗДА і Канаді, набираючи номер телефона, без допомоги оператора. Досі міг це робити один мільйон власників телефонічних апаратів з загального числа 53,000,000.

У СВІТІ

● **У Каїро** затримано Абдула Рухмана, насправді Бруса Конда, бувшого американського громадянина з Каліфорнії, який 1950 року відмовився від американського громадянства і переїхав на Середній Схід. З Ливану і Єгипту його видалено, як небажаний елемент. Тепер він подався на право азилю до З'єдиненої Арабської Республіки, але сумнівно, чи ця республіка прийме його.

● **Три видатні підсовєтські учені,** лавреат Нобеля Ігор І. Тамм, Петро Капиця і Лев Арцимовіч, усі фізики, гостро виступили на сторінках московської „Правди" проти теорії проф. Ніколая Козирьова з Пулковської обсерваторії біля Ленінграду, який твердить, що „час є джерелом енерґії". Вони таврують також всякі фанатичні псевдонаукові „осяги", рекляповані в Совєтах під впливом технологічної дурійки, і вимагають в цій справі інтервенції совєтської Академії Наук.

● **У Дахрані,** в Савді-Арабії, постала ціла дільниця, чи радше містечко з 2,000 американських мешканців. Це — службовці американсько - арабської рафінерії нафти біля нафтових родовищ. У цьому містечку влаштовано все на американський лад: однородинні доми, внутрішнє їх улаштування, школа, клюб, супермаркет, крамниці.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundaydays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917, — authorized July 31, 1918

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65c.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

День Подяки

Проголошуючи, згідно з Актом Конгресу від 26-го грудня 1941 р. цьогорічним Святом Подяки день 26-го листопада, як останній із листопадових четвергів, і закликаючи громадян цієї країни об'єднатися у вдячних молитвах Провидінню за Його ласкаві і щедрі дари, президент Айзенгавер пригадав, що цього року припадає 150-та річниця з дня народження Абрагама Линколна, за президентури якого встановлено День Подяки національним святом і який перший зачликав громадян З'єдинених Держав Америки дякувати Богові за врожайні поля, за національну силу і за всі одержані ними дари і благословенства.

„Радіючи із усіх благ нашого життя, не забуваймо про даний нам народженням привілей збирати плоди життя і праці в цій прекрасній країні", — закликає през. Айзенгавер у своїй цьогорічній проклямації Дня Подяки. — „Стіймо твердо на принципах нашої республіки, встановлених словами і ділами наших державних мужів, учителів і пророків, що їм ми завдячуємо наші початки Будьмо вдячні за те, що Господь охороняв нас від людської слабости і помилковости у виконуванні нашої влади і в користанні з нашої волі. З вдячности за дані нам Богом щедрі дари і достатки поділімо їх великодушно з меншe щасливими за нас тут і закордоном. Святкуючи День Подяки, відзначаймо його ділами вдячности і на противагу всього року здійснюймо зобов'язання громадянства і людяности, що виливають із вдячних сердець".

Заклик Президента, особливо останні слова його звернення, стосуються головно до тих сотень тисяч українців, що знайшли у ЗДА не тільки хліб і достаток, але й волю, і що прагнуть одностайно своєю волею поліпшити із рідними і земляками на далекій українській землі, з якої вийшли вони самі або їхні батьки. Згадаймо в цей день наших інвалідів, наших залишенців, усіх наших потребуючих.

УККА і КУК

Український Конгресовий Комітет Америки і Комітет Українців Канади — це, без сумніву, найбільш авторитетні крайові політичні репрезентації двох найбільших, найзаможніших і найвпливовіших українських спільнот у вільному світі. Обидві ці установи завершено сконсолідовані, бо представляють у передбачених статутами рямках усі крайові угрупування і мають безспірний авторитет, як у своєму власному суспільстві, так і в країнах, в яких цю суспільність репрезентують. Дотеперішня праця цих установ, як і більше чи менше контрольовані ними голоси під час виборів у ЗДА і Канаді, причинились до того, що вони стали поважними факторами в житті й політиці своїх країн.

Обидві ці репрезентації дістали в спадщину від своїх попередників і створили самі добру і багату традицію взаємної співпраці в реалізації одного із головних своїх завдань: всебічної допомоги українському народові в його боротьбі за національну волю і державну незалежність. Кращими прикладами такої співпраці були: спільна ініціятива в організації Пан-Американської Української Конференції в листопаді 1947-го року, їхня спільна роля в намаганнях причинитись до загально-української консолідації і в багатьох інших акціях.

Однак, на протязі останніх чотирьох років — як це з жалем стверджено при зустрічі представників УКК з президентом КУК о. пралатом д-ром Василем Кушніром наприкінці минулого тижня в Ню Йорку — контакти і співпраця між цими двома репрезентаціями щораз більше послаблюються. На ріці св. Лаврентія, що, з відкриттям побудованого салами ЗДА і Канади каналу тієї самої назви, стала наче символом найтісніших зв'язків і співпраці між Канадою і ЗДА, почав виростати якийсь дивний — можна б сказати — мур св. Лаврентія між УККА і КУК, з виразною шкодою для наших спільнот в обидвох країнах, для їх репрезентацій, для самих країн і для української визвольної справи.

Достойний Президент КУК, що має історичні заслуги в своїй праці для добра української справи, збільшив їх також звернувши увагу на згаданий „мур св. Лаврентія" між УККА і КУК. Вже в січні найближчого року мають відбутись спільні наради представників цих двох репрезентацій. Ці наради, а передусім велика справа, що стоїть на їх порядку, Світовий Конгрес Вільних Українців, повинні мур відчуження на ріці св. Лаврентія перетворити в поміст для найтіснішої співпраці, що може вийти тільки на користь усім заінтересованим, у першу чергу українській визвольній справі.

Мариво одного „духа"

Після останньої конференції „на вершинах", що відбулася в липні 1955 року в Женеві, Нікіта Хрущов покликався якийсь час на „Женевського духа", який ніби відпружив міжнародну ситуацію, на задній плян звів існуючі між Сходом та Заходом розбіжності і започаткував нову еру миру і благоденства. Відомо, що цей пропагандивний трюк тривав дуже коротко, бо рівно через рік, коли виникла Суецька криза, Совєти відразу зайняли становище проти Заходу. З початком жовтня 1956 р. Москва вивела першого свого „Спутника" з протиЗахідним пропагандивним шумом і того ж самого місяця брутально здавила мадярське повстання. І на місце „Женевського духа" прийшла посилена холодна війна.

Ідентична історія повторюється із „духом Кемпу Дейвіда". Було наперед відомо, що Хрущов використає пропагандивно свою подорож до Америки. Але трудно було передбачити, що ця пропаганда спиратиметься на цілком фальшивій інтерпретації розмов між Хрущовим та Айзенгавером і вкладатиме в ті розмови цілком невірний зміст. Амбасадор СССР при Об'єднаних Націях, Василь Кузнецов, запротестував проти будь-якої згадки в ОН про здавлення революції на Мадярщині і про заведення там режиму кривавого терору, бо це — мовляв — „противиться духові Кемпу Дейвіда". Добру лекцію дали на тему, що таке „дух Кемпу Дейвіда" дав йому негайно Генрі Кебот Ладж, який мав з собою той переконливий аргумент, що він сам, Ладж, був увесь час приявний на нарадах з Хрущовим у Кемпі Дейвіда.

Отож — сказав Ладж — якраз „дух Кемпу Дейвіда" є проти уярмлювання малих народів. Духові Кемпу Дейвіда противиться перетворювання малої хороброї країни в окутане стогоном румовище. Проти духа Кемпу Дейвіда є поведінка, яка зводить до глуму поняття співіснування. „Нічого не було в Кемпі Дейвіда такого, що дозволяло б погоджуватися із злом"...

Заява Ладжа спричинилася до очищення атмосфери, затрусної пропагандою Хрущова і його підкомандних. Головною ціллю подорожі Хрущова було добитися апробати Америки на факт поярмлення Москвою цілого ряду вільних країн. Не діставши апробати, він все ж пробував переконати Америку і світ, що таку апробату є вже сам факт переговорювання з ним. Американська теза інша: говориться з Совєтами про можливості миру, а не про власну капітуляцію. Вся „заковика" в тому, що Москва іншого миру не визнає.

ГОЛОД НА ЗЕМЛЮ

Майже щодня часописи й радіові та телевізійні стації повідомляють про якесь там неводоволення в котрійсь із 20 країн Латинської Америки. Дуже часто причиною неспокою, а деколи й правдивих революцій у тих державах буває несправедливий поділ землі між населенням. Колишній американський амбасадор в Індії, а теперішній конгресмен-демократ із Каннектикату, автор кількох книжок про земельну реформу, — Честер Бавлс твердить у своїй статті в недільному додатку до „Ню Йорк Таймсу", що стабільности в латинській частині Америки не буде доти, поки там не буде справедливо розділена земля між населенням.

Націоналістичні провідники латинсько-американських республік у своїй більшості вороже наставлені до комуністичної пропаганди і стараються зліквідувати убожество, неграмотність, постійну заборгованість та непевність, притаманні більшості населення їхніх країн. Першим засобом до поліпшення добробуту широких кол населення вважають вони переведення земельної реформи. Розуміється, що комуністи намагаються використовувати заходи місцевих патріотів для своїх партійних цілей, а саме — зробити з земельної реформи перший крок до колективізації, щоб в такий спосіб обернути селян на невольників держави. Деякі наївні селяни вірять комуністам, які говорять їм гарні слова про волю і незалежність.

Ще невідомо, яку славу залишить по собі теперішній кубинський прем'єр Фідель Кастро, який, переводячи земельну реформу, починає щораз більше наслідувати комуністичні методи в конфіскаті приватної власности.

Конгресмен Бавлз остерігає американців, які є власниками інвестицій в латинських краях, щоб вони не називали всякого роду земельних конфіскат „комуністичними", бо це може ще більше поглибити ту прірву, яка витворилася між англомовною і латинською частинами Америки. Земельних реформ в тих країнах домагаються, на щастя в першу чергу демократичні чинники, між ними Римо-Католицька Церква, як про це свідчить 4-ий Міжнародний Католицький Конгрес у справах сільського господарства в Сантіяґо, Чіле, який прийшов до переконання, що ключем до волі, стабільности і поступу в Латинській Америці є „створення належного стану дрібних землевласників". В резолюції цього Конгресу сказано: „Бог не хоче, щоб одні розкошували в багатстві, а інші не мали навіть найконечнішого".

Специальна структура деяких країн в цьому районі зберегла несправедливості ще з часів колоніяльних завоювань еспанців і португальців, які перенесли сюди феодальний лад з Европи. Коли в перших десятиріччях XIX віку колоніяльний лад переможено, то все ж панівної ролі великих латифундій не усунено й досі. В Латинській Америці 1.5 відсотка людей, які мають перечісно по 15,000 акрів землі, тримають у своїх руках половину всієї управної площі. Зокрема, у Венесуелі, 3 відсотки населення мають у своїх посіданні аж дев'ять десятих управної землі. А величезне число фармерів — це вбогі орендарі. Коли ж взяти під увагу, що в країнах Латинської Америки в рільництві вживається й досі старий метод обробітку землі, — а значна частина управної площі зайнята під культури кави й цукру, то ясно, що в тих районах постійно недостає харчів. Дійсно ліберальні й демократичні елементи хочуть перевести земельні реформи, але зробити це дуже тяжко, бо противляться тому великі землевласники, які в тих неупромислових державах є символом влади і престижу. Очевидно, вони не усвідомлюють того, що такий стан може бути причиною соціяльної революції.

У багатьох країнах Латинської Америки значна частина землі є власністю держави або провінцій, і ніхто її не управляє. Та замало було б розділити цю землю між селянами, які не мають насіння та рільничого приладдя і дуже часто не вміють самостійно господарювати. Ніхто не може заперечити, що земельна реформа там конечна. Питання тільки, яким способом вона має бути проведена.

Досвід Мехіко свідчить про те, що не вистачає дати землю людям, які не вміють управляти її модерними способами і не мають кредитів на рільниче знаряддя, тварини, насіння та добрива. Мехіканські революційні уряди, без попередньої підготови, розділили між селянством 75 мільйонів акрів землі, внаслідок чого загальна рільнича продукція зменшилась, бо нових 3,900,000 рільників дали менше збіжжя як давали великі землевласники. Тепер мехіканський уряд при помочі американських приватних і державних капіталів направляє свої помилки.

Громадяни ЗДА мають у країнах Латинської Америки інвестицій на 9 більйонів долярів. Тільки незначна частина з цього інвестована в землі. Американці мусять зрозуміти, пише конгресмен Бавлс, що здійснювання аграрної реформи в тих країнах — це не значить, що авторами цієї реформи мусять бути комуністи. „В першу чергу, — пише він, — не забуваймо основної проблеми: в Латинській Америці, подібно як в Азії і Африці, громадянство не має вибору між волею або невільництвом, нагодою або розпач, спокійний розвиток або кривавий переворот. Незрозуміння цього може привести до катастрофи".

НА ТЕМИ ДНЯ

УКРАЇНСЬКА МОВА В АМЕРИКАНСЬКИХ ШКОЛАХ

Відгомоніла дискусія про заснування катедри українознавства в одному з американських університетів. Наслідок — „лиш слід весельця на воді".

Чи не тому, що й самі дискутанти нарешті усвідомили, що будували чудовий храм на зрадливому піщаному ґрунті? Єдиний тверезий голос, що пролунав у тій дискусії, належав проф. Р. Смаль Стоцькому, який звертав увагу на брак студентів для тих професорів, що вже викладають українську мову й літературу в американських університетах.

Який же вихід із такого невідрадного стану? — Домогтися запровадження навчання української мови в американських середніх школах.

Чи реальна це справа? Чи знайдуться діти, охочі вчитися української мови? Відповідь: тисячі українських дітей! Чи є вчителі? У двох лише містах — Ню Йорку та Філаделфії — я нарахував 15 фахових учителів, що — а) добре знають українську мову, б) говорять майже вільно по-англійському, в) мають дипломи, переважно американські, або без особливих труднощів можуть добути т. зв. „тічінг креденшелс". Такі люди є у Вашингтоні, Шикаґо й Дітройті.

Далі. Чи є підручники? „Конверзейшенел Юкрейнієн" спеціяльно написаний для англомовної середньої школи, успішно застосовується в Алберті.

У статті „Про нові методи навчання української мови" („Свобода", 15 жовтня 1959) я вже виклав свій погляд на порушену справу. Тут хочу додати, що випускники середніх шкіл, які матимуть елементарні знання української мови, напевне стануть міцною підпорою існування катедри українознавства в одному з американських університетів.

У зв'язку з вищесказаним, звертаюся до Українського Конгресового Комітету Америки, як найвищого виконавчого органу волі української спільноти в нашій країні, з пропозицією:

1. — Скликати нараду відповідних осіб і комісій для відкриття кампанії за запровадження навчання української мови в тих американських школах, де знайдуться охочі її вивчати.

2. — Провести реєстрацію всіх фахових учителів, що мають право навчати або вже навчають української мови.

3. — Увійти в порозуміння з Колумбійським і Пенсилвенським університетами для організації спеціяльних курсів (весняних або літніх) для перекваліфікації европейських учителів, кандидатів на викладачів української мови.

4. — Уважати місяць вересень 1960 р. початком навчання української мови в тих американських англомовних школах, де знайдеться відповідна кількість учнів українського походження.

Хочеться вірити, що моя пропозиція не залишиться голосом волаючого в пустелі. Батьки і вчителі, українські патріоти, члени партій і безпартійні, платники Українського Національного Фонду, всі, кому дорога українська мова — за Вами слово!

Яр Славутич.

ОСІНЬ НАД РІКОЮ

Я ходила на зустріч з осінню
В прибережний
покинутий сад,
Там, де небо
поблідлою просинню
Кличе літо вернутись назад,
Де ріка
колисковою піснею
Білих чайок
на хвилях гойда,
І, неначе в обрамленні
тісно їй,
Вічно лине до моря вода.
Сонце пестить
останньою ласкою,
Вітра осінню солодка печаль,
Вітра слухаю лагідну казку я,
Шерех листя,
як болісний жаль.
Знає вітер,
що сонячні пестощі
Не повернуть — того,
що пройшло
І, хоч вабить ріки
синє плесо ще,
Та вже зникло липневе тепло.
І ночі вечори безголосі
Над рікою схилають чоло.
Він зявляє зажурення осені
Потаємних
страждань джерело.

АЛЛА КОССОВСЬКА

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

В СПРАВІ УКРАЇНОФОБІЇ

Недавня згадка у редакційній статті про книжку Леона Уріса „Ексодус", з її заціктованою тенденційним оскарженням українців, що вони тішилися з масового розстрілу жидів в київському Бабиному Яру, заохочує мене написати декілька завважень, заснованих на доступних мені інформаціях.

У Києві перебував я вже після масового розстрілу жидів, що його доконали там німці. Про це звірство німців знаю з оповідань очевидців, і тому можу з певністю твердити, що такого не було, щоб населення Києва раділо з трагічної смерти своїх співмешканців. Очевидно, не можна виключати можливих поодиноких випадків, коли дехто приймав факт арештування бувшого енкаведиста чи інших того висулужника катів Украї ни, так з-поміж жидів, як і з-поміж представників інших національностей, як заслужену кару для нього. Однак, всяке генералізування таких перекручених фактів і стосування їх у випадку масового розстрілу жидів є так само кривдячим і злобним оскарженням супроти українського населення Києва, як і супроти жидів — жертв німецького народовбивства у Києві.

Ось така вигадка, якої допустився автор повісти „Ексодус", породжує байку про малощо не канібальські звички українського населення, серед якого жили довгими століттями жиди заможно і вільно, маючи змогу дбати про своє релігійне та обичаєве життя. Всякі обмеження їх волі, переслідування та погроми були ділом окупантів українських земель, від яких багато натерпівся український народ за час своєї історії.

Розстріли невинного українського населення не припинились після масового розстрілювання жидів. Німці мали виразні пляни винищити мільйони народу, який заселював їхній вимріяний „лебенсравм", щоб його колонізувати. Майже кожного дня я був свідком жахливого видовища, коли групи по 10-20 українців під охороною численного конвою вели по Львівській вулиці в напрямі Бабиного Яру, де їх жертви розстрілювано. Ці невинні українці були зайвими і шкідливими для плянованої німцями „нової Европи". Скільки жертв зазнали українці під час німецької окупації — важко почислити. Цим не журяться автори Хрущови, ані не боліло це його попередника Сталіна, бо ж винищували німці в першу чергу національно-свідомих людей, так же ворожих німцям, як і большевикам. Прохожі старалися не бути свідками таких процесій по вулицях Києва, звертали в бічні вулички, а жінки з переляком хрестилися. Українці, які ненавиділи нового окупанта, вмирали такою ж мученичою смертю, як і жиди.

Варто декому пригадати, що всякі знущання над жидами і вбивства почалися щойно після встановлення німецької влади на Україні, а не в короткочасному періоді влади українського управління зараз після переходу фронтової лінії. Це доказує, що навіть у підфронтових смугах, де безвладдя часто дає можливість злочинним одиницям для всяких порахунків, „українське населення зберігало в загальному належний спокій та порядок. Коли зараз після відходу большевиків гнів народу міг привести до самосудів населення над висудниками Москви, таких випадків майже не було. Спокійна вдача українця дозволяє йому прощати і забувати не одному злочинцеві, чи то чужинцеві, чи українцеві-яничарові, його важкі прогріхи.

Фразу проти українців у повісті „Ексодус" можна пояснити хіба тільки українофобством. Вірю, однак, що знайдуться жиди, які зможуть дати зовсім протилежні свідчення про наставлення українців до жидів, може навіть в тому числі і мій один приятель, який опинився десь у вільному світі після втечі від німців з одержаними від мене моїми особистими документами.

Українські крови багато пролилося в обороні прав свого і інших народів. Багато жертв українських впало тільки тому, що стали вони в обороні жидів. Наклепи на українців є тільки водою на млин тих, що тепер, як колись нацисти, хотіли б змести з лиця землі як українців, так і жидів.

В. С-н.

Джерзі Сіті, Н. Дж.

P. S. З уваги на те, що особі з моєї родини живуть за залізною заслоною, прошу підписати цього листа тільки моїми ініціялами.

Голоси Преси

МОСКОВСЬКА „РІВНОПРАВНІСТЬ"

„Верховний Совєт СССР, що покінчив свої засідання в Москві, схвалив бюджет на 1960 рік..."

Бюджет Совєтського Союзу на 1960 рік визначається по доходах в сумі 772 мільярди 990 мільйонів карбованців; по видатках в сумі — 745 мільярдів 808 мільйонів карбованців. З цієї суми визначено для Російської Федерації — 231 мільярдів карбованців, для Української Республіки — 69 мільярдів 753 мільйони карбованців.

Із загальної суми союзного бюджету, Україні визначено на 1960 рік тільки 9%; Російській Федеральній Республіці визначено тричі більший бюджет. Це найкраще показує, яке становище займає Україна, яка „добровільно" з'єдналася в Совєтському Союзі. Народне господарство України в найважливіших ділянках дає такий вклад в загально союзне господарство: 20% збіжжя, 72% цукру, 33% вугілля, 55% залізної руди, 21 мільйонів тонн сталі і т. д. Отже вклад українського народного господарства в загальне - союзній не є меншим ніж Російської Федерації, зате бюджет України становить лише 33% бюджету Російської Федерації. Це найкращий показник колоніяльного становища України і брехні про те, що — мовляв — бюджет визначається в залежності від господарського вкладу республіки, як твердить „закон".

„Українське Слово", Париж, 15 листопада 1959 р.

„РУССКЕ НЕБО" НАД УКРАЇНОЮ

„В числі 80 з 6-го жовтня 1959 року „Літературна Газета", орган правління Спілки письменників України, — А. Каценельсон рекомендує читачам нових поетів „Азовсталі" з міста Жданов. Один із них — інженер заводу С. Семынин у своєму вірші „Метал" ощасливлює читачів такими щедрами:

„Под просторами русского [неба
Жив неписаный древний
[закон..."

Очевидно, що небо, яке осяює цей пролетарський поет, знаходиться над містом Жданов (колишній Маріюпіль), отже навіть згідно з офіційною картою УССР в межах цієї „суверенної" держави. Не дивує нас, що Семынин та йому подібні після сорока літ „ленінської національної політики" на Україні нічого іншого не спостеріг — крім „русского неба".

Вісник Академії наук УССР число 8 з серпня 1959 року в статті Р. О. Юри „кандидата історичних наук", пише таке: „Численні і різноманітні археологічні пам'ятки, виявлені і досліджені радянськими археологами в Києві, свідчать про великі історичні перспективи, які відкриваються російського міста".

Отже, не тільки поети, але навіть „вчені" в столиці України, а не тільки десь на далекій провінції, у Жданові, не знаходять нічого іншого, крім російського міста, очевидно з „російським небом... над ним".

„Українські Вісті" Новий Ульм, 1-го листопада 1959 р.

З Пожовклих Листків

У „СВОБОДІ" 50 ЛІТ ТОМУ

З „Новинок"

„З Українського Парляментарного клюбу. Український клюб рішився не приймати буковинських послів до свого складу, закидаючи їм попирання правительства. З того приводу голова Клюбу посол Романчук „який бажав поновної злуки галицьких і буковинських українських послів, зрезиґнував з свого становиска. Його місце зайняв посол Цеглинський"

„Свобода", ч. 45 з 18-го падолиста 1909 р.

Іван Смолій

У ЗЕЛЕНОМУ ПІДГІР'Ї

(Повість)

(40)

— Да! Оце! У городі сором так заквітчуватися! — мати зірвала незабудьку і кинула її в сміття. Потім сердита пішла кудись із своїм гостем, залишивши їх самих.

— А алє як із відра! — промовила знову Галя, пробуючи розбити якось мовчанку і розрадити свою задуману гостю. — У вас, Зіно, такі дощі не падуть?

— І в нас інколи падуть.

— Всюди такі дощі падуть, — промовив дід Яким. — Ще огненний дощ зішле Бог на землю і спалить усе.

— А села як вигоріли згодом, — здригнулася Зіна, зустрінувшись з глибоким та безумним поглядом діда Якима. — Ніби справді впав на країну огненний дощ.

Це вона вже пізніше. Часи не ті, тривожні. Опустів базар. На прилавках нічого. Увечері страшно виходити. Голодні жебраки, вбивають ніби дітей і їдять. Пропала одної днини руснява, товстенька Валя. Вийшла з хати і не вернулася. Шукали довго і нарешті викрили. Повновиду Валю заманули в підвал і вбили. Похожа на ропуху сидуха пекла пиріжки з цього м'яса і продавала зголоднілим.

Тож пробігала швидко, минаючи прошаків. Боялася й глянути на них. А їх щораз більше. Лежали попід мурами, по палісадниках, безсилі, опухлі. Проводили її погасаючими поглядами. Куди йшла, скрізь очі. Страшні в своєму безсиллі й німому проханні: Хліба!

А в них хліба було доволі. Щовечора, вертаючись додому, приносила мати всячину. Тож якось уранці, за сніданком, заховала шматочок хліба між книжками, і, проходячи подала його людині, що лежала на краю вологої, посиніла, напухла. Шматок випав з задубілої руки. Не підняла його, втекла, і тільки здалека, оглянувшись, побачила, як людські тіні поповзли по той шматок біля конаючого.

Прийшовши зі школи „нарізала тих шматочків багато. Всю велику хлібину скраяла і побігла на вулицю. Ішла і давала по шматочку в кожну простягнену руку. Вже нема хліба, а тремтячих, простягнених рук так багато, і дівчина, наче прикована до місця, не знає ,що робити далі.

Тоді чиясь рука тяжко впала на її плече. Подумала спершу, що то прошак. Але позаду неї стояла людина в мундирі.

— Ти, девушка, чия? — запитав той.

Перелякано прошепотіла своє ім'я.

— Да. Підеш зі мною. А ви чого тут валяєтесь? — вилаявся він на тих на землі.

Ті відповзали, а вона ступала з порожньою торбинкою поруч людини в мундирі. За нею був великий злочин. Її довго питували, потім замкнули в темний підвал. На другий день випустили. На неї чекала вже мати. І слова не промовила мати до неї, тільки підійшла і вимірила болючого ляпаса. А вдома розходилася ще більше. Що вона собі, мо лядь, думає? Нещасне насіння куркульське! І чи міг уявити хто таке, її дочка, дочка партійної робітниці, роздає хліб куркулям! Підлим зрадникам суспільної колективізації! Гадина! Знищити їх треба, як клясу. Тут їм кінець. А вона хай знає, як чужим хліб роздавати, не покоштує його довгенько.

Холодні, провесняні вітри полетіли в інші краї. Весна м'яко і ніжно спускалася на місто. Зеленіло все — і дерева, і мурава. Каштани вже сипали білим цвітом на тротуари.

Обережно йшла, щоб не розтоптати квіток. Їм належно бомить, як колись її топтати.

Тіні опухлих з голоду темніли вже рідко між зеленню, покинені, зайві. Щораз буйніша зелень. Виросте вона швидко і над тінями. Хтось притрусить їх землею, а весна засіє травою, вкриє муравою. Недобре бути людиною. Може краще бути калиною. Недармо у піснях дівчата в дерева обертаються. Може воно і правда. Стала б вона тополею. Або як черемхою. Схилилася б на мураву, що людське горе покрила, і сипала б білий, жалібний цвіт. Вбирала б своїми корінцями соки. І білий цвіт порожевів би від крови й пахла би, як пекучі сльози, з ран.

Тільки ще раз наважився хтось турбувати її. Вже нелано хати була, бухнув хтось у двері, бо тільки не пригадує.

Глянула і книжки висунулися з рук. До неї підходив дядько Юхим, а біля нього, чи не Ярина? У дядька ціпок і вузлик. Схилився, хитається, як тінь, веселий колись, міцний дядько Юхим. Обличчя сіре, як земля. А Ярина аж змалілась, тулиться до дядька.

— Ми довго ждали на тебе, ледве дійшли, — дядько присів немічно на пішоході.

Що почати? Що робити? Чи не дивиться хто за нею? Або зараз надійде Вадим, скаже, що вона знову з прошаками водиться. Вадим скаже, він завжди з матір'ю, мати його більше любить. Не може вона просити дядька в хату. Та й що сталося з дядьком?

— А де ж дядина? — прошепотіла вона, згадавши дядину ласкаву руку.

— Нема. І Семен, і Петро, і Христя. Поховали ми їх... Та добилися аж до тебе... Уже хоч би нас хто поховав...

Покинула їх тої, щоб вийти до них увечері. Винесла їм крадькома хліба. Нехай прожене її мати, коли заприметить, що знову хліба мало. Їй однаково. Візьме тоді дядька Юхима за руку, а Ярину за другу і підуть. Та й куди ж підуть вони? Та й куди ж пішли вони? Безсилий, виснажений голодом дядько Юхим і сестриця? Тільки згодом десь хтось переказав: Ярина в Донбасі шахтаркою. А дядько вже не живе...

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

5-ліття Федеральної Кред. Кооперативи „Самопоміч" в Джерзі Сиτі, Н. Дж.

В суботу 24 жовтня в домівці при 136 Ессекс Ст., Джерзі Сиτі, Н. Дж. дирекція Кредитової Кооперативи „Самопоміч" влаштувала кооперативний вечір, присвячений 5-літтю свого існування та 25-літтю „КЮНА" в ЗДА.

Вечір відкрив голова кредитівки сотник Олекса Демченко. Привітавши гостей, делегатів і членів та вшанувавши повстанням з місць і мовчанкою бл. п. Степана Бандеру, п. Демченко коротко оповів про ціль вечора і уділив слово керівникові кредитівки п. Андрієві Букові.

П. Бук згадав про розвій і осяги кредитової кооперації в ЗДА і Канаді, про КЮНА (Народне Об'єднання Кредитових Кооператив), що цього року відзначає 25-ліття існування. Він подав статистику родів і осягів кредитової кооперації в ЗДА і Канаді, яка об'єднує понад 25 мільйонів членів, і вказав на складну працю в такій модерній і капіталістичній економіці, як американська, яка відзначається світлими моментами повного економічного розвою, застоями (рецесіями), а навіть господарчими катаклізмами — депресіями.

Історія кооперації за пройдених 50 літ вказує на те, що кооперативний рух в ЗДА став на певні і тверді основи, бо навіть роки депресії, в яких перестало існувати понад 4 тисячі банків, не тільки не захитали існування кредитових кооператив, але навіть не здержали їх нормального розвою. Кредитова кооперація дійшла до тої стадії, що вже сьогодні займає в американській економіці певне місце.

Відтак п. Бук послідовно проаналізував 5-ти літній шлях місцевої Кредитівки. Основана в квітні 1954 року при „Самопомочі", зачала свою господарську працю сумою $101, зложених 30-ма членами - основниками. Заряд Кредитівки вміло, солідно і чесно, спочатку без винагороди, а пізніше за мінімальною винагородою, веде Кредитівку досьогодні. Цей уряд здобув в громаді таке довір'я, що сьогодні Кредитівка має понад 450 членів, які зложили поверх 190 тисяч долярів ощадностей, а білянсова сума вже перевищила $210 тисяч. Кредитівка розвиває дуже добре свою діяльність і під цю пору вона вділила поверх 202 тисячі долярів позичок, а запасовий фонд перейшов суму 8 тисяч дол.

На закінчення свого реферату п. Бук звернув увагу на афіш на стіні, де виднів написаний товстими літерами напис „4.5% — Чому?". Українське громадянство Джерзі Сиτі числить 10 тисяч душ, а в порівнанні з 450 членами Кредитівки це лише 4.5%. Чому так, коли Кредитівка дає найбільші користі для громадян: високі дивіденди, низький процент (5.1% до 6%) при уділюванні позичок, безплатне забезпечення уділів і позичок, скоре і сумлінне залагоджування позичок.

Кооперативна Кредитівка в Джерзі Сиτі є на порозі до великих кредитівок і в зв'язку з тим будуть збільшені дні і години урядування.

Після реферату п. Бука від Централі „Самопомочі" і від Кред. Кооперативи в Ню Йорку зложив привітання п. інж. Роман Раковський, який є основоположником і довголітнім керівником Кредитівки в Ню Йорку.

Від ТУК (Товариство Української Кооперації) п. інж. Іван Гурин з'ясував осяги нашої кооперації на терені ЗДА і Канади.

Голова місцевого Відділу УКК п. Антін Шаран говорив про певний і сталий ріст Кредитівки і позитивну допомогу, яку Кредитівка дає українському громадянству в Джерзі Сиτі і околиці. При цьому він підкреслив спеціальні заслуги і безперервну працю п. Бука, який від часу свого приїзду до Америки, завжди працював і працює в „Самопомочі" і Кредитівці.

Привітання від „Свободи" і місцевого відділу „Самопомочі" зложив п. директор П. Постолюк, вказавши на гуманну і харитативну діяльність „Самопомочі", яка від початку свого існування займалася конкретною працею для українського громадянства Америки і залишенців в Европі. Якщо йде про Джерзі Сиτі, то він вказав на п. Бука, як особу, яка ввесь свій вільний час присвячувала розвиткові громади.

П. Демченко подякував гостям і членам за участь і закрив офіційну частину кооперативного вечора.

При спільній перекусці, яку приготовили пані, присутні до пізньої ночі гуторіли про суспільно - політичні і громадські справи. Всі вони були тієї думки, що українська спільнота ЗДА розвивається і росте економічно, а кредитові кооперативи допомагають і приспішують цей розвиток.

Кость Церкевич

Вечір молодих поетів у Филаделфії

Заходами Об'єднання Українських Письменників „Слово" відбувся у суботу, 14 листопада в залі „Пласт-у" у Филаделфії літературний вечір, присвячений творчості нюйоркської групи молодих українських поетів. У вечері взяв участь ред. Юрій Лавріненко, який подав загальну характеристику явища появи молодої групи українських поетів, як теж і насвітлив творчість окремих авторів. Свої твори читали: Емма Андієвська, Женя Васильківська, Патриція Килина, Богдан Бойчук і Юрій Тарнавський. Вечір відкрив від імені Управи „Слова" секретар Об'єднання Письменників Нстап Тарнавський. Юрій Лавріненко у своїй доповіді звернув увагу на важливість вирощування нових талантів. Доповідач характеризував модерністичні напрями в творчості молодих відкликами да американської літератури, як теж насвітлив творчість кожного з молодих авторів. Нюйоркська група Українських Молодих Поетів зродилася кілька років тому, і вже дотепер може похвалитись успіхами. Майже кожний із членів групи має за собою що найменше одну видану книгу. В останньому часі ця Група започаткувала видання журналу поезії „Нові Поезії", присвяченого виключно новій українській поезії, як і перекладам творів відомих модерністичних поетів.

Емма Андієвська читала уривок роману „Герострати", як теж прочитала два свої вірші. Женя Васильківська виступила із читанням поезій. Патриція Килина, яка є „натуралізованою українкою" (походить із не-українського роду) читала свої вірші. Юрій Тарнавський прочитав фрагменти романа „Життя", в якому насвітлюється проблему моралі, а Богдан Рудчак прочитав першу дію психологічної драми.

Після читання авторів переведено широку дискусію, в якій ред. журналу „Київ" д-р Богдан Бойчук, поет Зуєвський, проф. Іван Лисяк-Рудницький, інж. Микола Химич і інші висловлювали свої погляди і завваження не лише до творчости приявних молодих письменників, але теж і висловлювалися про загальний стан нашої і чужинної літератури. У вечері не брав участи молодий поет із Шикаго Богдан Рубчак, який належить до Нюйоркської Групи, але з уваги на комунікаційні перешкоди не міг прибути на вечір. Його творчість характеризував у своїй доповіді Юрій Лавріненко.

О.

Ріта Хоменко, що її концерт відбудеться в Ню Йорку в неділю 29 листопада ц. р.

Українська Хроніка

● **Товариська зустріч УГА-УТГІ.** Контактний Комітет Абсольвентів і Студентів УГА-УТГІ влаштовує в Ню Йорку в залі Української Православної Церкви (160 Вест, 82 стріт) в днях 28—29 листопада чергову товариську зустріч. Початок в суботу о 10-ій годині ранку і продовження в неділю о 11-ій годині дополудня. На програмі — актуальні справи і товариська гутірка.

● **Обговорення антології „Розстріляне відродження"** відбудеться під час Літературного вечора, влаштованого Об'єднанням Українських Письменників „Слово" та Літературно-Мистецьким Клюбом у Ню Йорку в п'ятницю, дня 27 листопада ц. р., о год. 8-ій вечора в приміщенні Клюбу. Участь беруть Святослав Гординський (доповідь), Богдан Кравців, Богдан Бойчук, Григорій Костюк. Після дискусії і відповідей на запити слово Ю. Лавріненка.

Українська Вільна Академія Наук у ЗДА, 11½ Вест 26 вул., Ню Йорк, влаштовує Наукове Засідання Правничо - Економічної Секції УВАН у ЗДА з доповіддю д-ра Василя Маркуся: „Сучасний стан правничої науки в УССР". Доповідь відбудеться в суботу 28 листопада 1959 року, о 5-ій год. дня в приміщенні Академії. Вхід вільний.

Керівництво Секції.

УВАГА! ДЖЕРЗІ СИТІ УВАГА!

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ та ОСЕРЕДОК ЮСУМА під протекторатом Відділу УККА в Джерзі Сиτі

— влаштовують —

в НЕДІЛЮ, 29-го ЛИСТОПАДА 1959 року о 4-ій годині по полудні

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

в залі української кат. церкви св. Петра й Павла

Закликаємо все Українське Громадянство взяти численну участь в цьому Святі, щоб разом з членами українських молодечих організацій вшанувати пам'ять Творців Листопадового Чину.

Вступ за добровільними датками — Ввесь дохід призначений на Фонд Українських Воєнних Інвалідів.

УВАГА! НЮ БРАНСВІК, Н. Дж. й ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

— влаштовує —

в НЕДІЛЮ, 29-го ЛИСТОПАДА 1959 р.

АКАДЕМІЮ

в 250-ліття Визвольного Чину Великого Гетьмана України Івана Мазепи,

яка відбудеться

в залі укр. кат. церкви, при Gilden St., New Brunswick, N. J. в год. 6:00 вечора.

В цьому святі просимо взяти участь все Українське Громадянство і тим самим заманіфестувати, що ідеї Мазепи є нашими ідеями.

УПРАВА

Увага! ПАССЕЙК, Н. Дж.! Увага!

Подаємо до відома Українській Громаді в Пассейку, що

в СУБОТУ, 28 і в НЕДІЛЮ, 29 ЛИСТОПАДА 1959 р.

в Українській Централі — при 240 Hope Avenue від год. 6:00 до 8:00 вечора

будуть переводитись

ДОДАТКОВІ ВПИСИ ДІТЕЙ до реорганізованої „Рідної Школи"

(одної Школи Українознавства) в ПАССЕЙКУ

Батьки, не забувайте важливої справи для добра нашої Дітвори.

ДИРЕКЦІЯ ШКОЛИ

НЮАРК, Н. Дж. і ОКОЛИЦІ!

УКРАЇНСЬКА ПРАВ. ГРОМАДА в НЮАРКУ

675 So. 19th Street

— вшанує —

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

ПАНАХИДОЮ і відповідною ПРОПОВІДДЮ

в неділю, 29-го листопада 1959 р. год. 11:00 ранку

Парохія просить В. Шан. Старшин і Вояків УГА та інших формацій УНА до співучасти й асисти.

Проведена ЗБІРКА після церк. Відправи буде вислана для ІНВАЛІДІВ із Визвольних Змагань.

Парохіяльний Уряд:

о. д-р В. Клодницький, А. Карник, К. Приходько, В. Турянський, П. Шеремета, Й. Воробець

Увага! РОЧЕСТЕР і ОКОЛИЦІ! Увага!

ВІДДІЛИ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ РОЧЕСТЕРУ — ОБУРН — МАНЧЕСТРУ

— влаштовують —

в неділю, 6-го грудня 1959 р. (DECEMBER 6, 1959)

65-річчя існування У. Н. СОЮЗУ

в залі УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО КЛЮБУ 292 Hudson Avenue.

На Свято прибуде

ЙОСИФ ЛИСОГІР — заст. гол. предсідника УНС.

В мистецькій частині виступлять:

Мішаний Національний Хор під диригентурою інж. Мирослава МАТКОВСЬКОГО;

Солістки: пані ТИМОЧКО, п-на КЛИМКО і пані ПОРУТА;

Хор і Мандолінова Оркестра ЮСУМА під проводом Володимира БОЖИКА;

Танцювальна група МУН.

Просимо всіх Урядників, Членкинь та Членів УНСоюзу своєю участю звеличати 65-річчя існування своєї Організації, як також запрошується ввесь Загал та Нечленів. Прийдіть усі громадно та вшануймо Тих, що започаткували це велике діло.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ УНСОЮЗУ

(Стороннє повідомлення)

ВИБОРИ в Льокалі Розборщиків 95

Кандидат в делеґати

ЧАРЛІ ҐЛІНН

За національністю — ЛИТОВЕЦЬ, нар. в ЗДА в 1904 р., за професією — робітник-шахтар, член Юнії Розборщиків з 1926 р., організатор льокалю Розборщиків в Джерзі Сиτі і трирічний його делеґат, Делеґат льокалю 95 на протязі тринадцятьох років.

ЗАБЕЗПЕЧУЄ:

— Неухильне виконання умов контракторами;
— Постійну працю для членів Юнії;
— Повне зохоплення льокалю 95 членами Юнії, поскільки тепер половина робітників не-члени Юнії;
— Розборка провадиться переважно механічним способом, а розборщики не мають праці;
— Не раціонально витрачаються юнійні гроші;
— Все це робиться всупереч умов з контракторами на їх користь і на шкоду розборщиків.

ХТО ХОЧЕ УСУНУТИ ЦІ НЕДОЛІКИ — ГОЛОСУЙТЕ за СПИСОК 4

Об'єднання Демократичної Української Молоді

(ГОЛОВНА УПРАВА та ФІЛІЯ НЮ ЙОРКУ)

повідомляє, що

в СУБОТУ, 12-го ГРУДНЯ 1959 р.

в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ 140 2-га Евеню — в Ню Йорку

— відбудеться —

ДОПОВІДЬ професора Д. Кислиці з КАНАДИ

на тему:

ЯК І ДЕ ВАЖИТЬСЯ ДОЛЯ УКРАЇНИ

Початок доповіді — в год. 7:00 вечора

Запрошуємо все Українське Громадянство Ню Йорку й Околиць, зокрема запрошуємо Молодь.

ГУ Управа ОДУМ в США

Сестрицтво Пречистої Діви Марії при УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ СВ. ВОЛОДИМИРА — в НЮ ЙОРКУ

з глибоким сумом сповіщає, що в дні 23-го листопада 1959 року в Парижі, на 74-му році життя закінчила свою страдницьку земну путь

ВЕЛИКА ДОНЬКА УКРАЇНИ, Дружина Голови Директорії УНР і Головного Отамана Українського Війська СИМОНА ПЕТЛЮРИ,

✝

ОЛЬГА ПЕТЛЮРА

ПАНАХИДА по бл. пам'яті її буде відслужена

в НЕДІЛЮ, 29-го ЛИСТОПАДА 1959 р. в 12:00 год. дня

в КАТЕДРАЛЬНОМУ СОБОРІ СВ. ВОЛОДИМИРА 160-170 Захід 82 вул. — в НЮ ЙОРКУ.

Про це сповіщаємо всі Українські Організації, Установи та Громадянство.

СЕСТРИЦТВО

ЕЛИЗАБЕТ і ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ Філія УККА — в ЕЛИЗАБЕТІ, Н. Дж.

— влаштовує —

ЛИСТОПАДОВУ АКАДЕМІЮ

в неділю, 29-го листопада 1959 р. в 5:00 год. по полудні

в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ при вул. Фултон — в Елизабеті

В програмі Свята виступатиме місцевий хор під диригентурою Ів. ЗАДОРОЖНОГО. Святочну доповідь виголосить ред. Антін ДРАГАН.

ВСТУП ЗА ДОБРОВІЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

КОМІТЕТ

В льокалі 103

ЧЕРГОВІ ЗБОРИ ЧЛЕНІВ ЛЬОК. 103 А.К.В.А.

— відбудуться —

в П'ЯТНИЦЮ, 27-го ЛИСТОПАДА 1959 р. в год. 8:00 вечора

в приміщенні 431 Іст 6 вул. в Ню Йорку.

ВАЖНІ ДОПОВІДІ ПРО ЛЬОКАЛЬ.

Доповідь делеґата з Конвенції AFL & CIO.

Гр. Семенюк — секретар

✝

Членам ОбВУА та іншим кол. Воякам всіх українських формацій подаємо сумну вістку, що дня 23-го листопада 1959 р. заснула в Бозі у Парижі, на 74-му році життя,

св. п. ОЛЬГА ПЕТЛЮРА

Дружина Покійного Головного Отамана Військ і Фльоти Української Народної Республіки.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Членів ОбВУА з Родинами закликаємо, а других Побратимів Зброї запрошуємо взяти участь у

ПАНАХИДАХ ПО СПОЧИЛІЙ,

які будуть відслужені по всіх православних церквах міста Ню Йорку

в НЕДІЛЮ, 29-го ЛИСТОПАДА ц. р. в год. 12:00 вполудне.

Управа ОбВУА — Відділ Ню Йорк

НЮ ЙОРК — неділя, 29-го листопада 1959 року год. 6:00 вечора

заля ДЖУНЬЙОР ГАЙСКУЛ — Евеню "Б" — НЮ ЙОРК

КОНЦЕРТ **РІТИ ХОМЕНКО** СОПРАНО

Фортепіян — Євгенія ЧАПЕЛЬСЬКА

КВИТКИ В УКРАЇНСЬКИХ КНИГАРНЯХ.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 22-мільйонового майна організації!

✝

Ділюся з Українським Громадянством сумною вісткою, що в дні 23-го листопада ц. р. в Парижі упокоїлася в Бозі, на 74-му році життя

сл. п. ОЛЬГА ПЕТЛЮРА

Дружина Голови Директорії Української Народної Республіки і Головного Отамана СИМОНА ПЕТЛЮРИ.

У глибокому жалю схиляю голову перед пам'яттю Покійниці, великої своєю жертвою для Народу і своїм стражданням.

СТЕПАН ВИТВИЦЬКИЙ

Президент Української Народної Республіки в екзилі

ДОПОВІДЬ про ІНВЕСТИЦІЇ

в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ

2 East 79th Street — New York City

Tel.: BU 8-8660

в середу, 2-го грудня 1959 — год. 8:00 вечора

на тему:

● ПРАКТИЧНІ ІНВЕСТИЦІЙНІ МЕТОДИ;
● ІНВЕСТИЦІЙНА ТЕХНІКА, УСПІШНА І СПЕКУЛЯТИВНА;
● ФІЛЬМ — ПРАКТИЧНИЙ ПОКАЗ, ЯК ІНВЕСТУВАТИ.

Доповідь виголосить ВОЛОДИМИР БАКАД, відомий фахівець в інвестиційних та біржових справах.

ВСТУП — ДАРОМ.

ОГОЛОШЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Увага! КОННЕКТИКАТ! Увага!

В суботу, 5-го грудня 1959 р.
в год. 4:00 по полудні
в приміщенні
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при 53 Whitmore Street — HARTFORD, Conn.
— відбудуться —

ЗБОРИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ Відділів УНСоюзу СТЕЙТУ КОННЕКТИКАТ

На порядку нарад Зборів — обговорення заходів для успішного завершення ювілейної кампанії та інші важливі організаційні справи.

В Зборах візьмуть участь:

Ярослав ПАДОХ — гол. секретар УНСоюзу
та
Ярослав ГУК — гол. радний УНСоюзу.

ДО УЧАСТИ В ЗБОРАХ ЗАПРОШЕНІ ПРЕДСТАВНИКИ ТА КОНВЕНЦІЙНІ ДЕЛЕГАТИ ВСІХ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ СТЕЙТУ КОННЕКТИКАТ.

Управа Окружного Комітету
Іван Телюк — голова Василь Гіна — секретар

Увага! НЮАРК, Н. Дж.! Увага!

В неділю, 29-го листопада 1959 р.
в год. 3:00 по полудні
в приміщенні УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ
при 180 Вільям вул. — в Нюарку, Н. Дж.
— відбудуться —

ЗБОРИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ Відділів УНСоюзу НЮАРКУ та ОКОЛИЦІ

На порядку нарад Зборів — обговорення заходів для успішного завершення ювілейної кампанії та інші важливі організаційні справи.

В Зборах візьме участь:

Дмитро Галичин,
гол. предсідник Українського Народного Союзу.

До участи в цих Зборах запрошені Преставники та конвенційні Делеґати наступних Відділів УНСоюзу:

НЮАРК	14, 27, 76, 133, 152, 219, 322, 359, 371
ГІЛСАЙД	459
ІРВІНҐТОН	413, 490
ЕЛИЗАБЕТ	3, 37, 65, 142, 234
МЕЙПЛВУД	272

Управа Окружного Комітету:
Юліян Баранюк — голова д-р Осип Утриско — секр.
Василь Салабун — член Управи

1894 — 1959 — 65 РОКІВ НА СЛУЖБІ ЧЛЕНАМ І НАРОДОВІ! СТАВАЙТЕ ЮВІЛЕЙНИМИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Перший самостійний реситаль Ждани Кравців

Праця Українського Музичного Інституту над музичною освітою нашої молоді виявила чимало талантів, які, в порівнюючи короткому часі, дуже виросли і в деяких випадках оформилися у виразні, самостійні індивідуальності.

Ждана Кравців, донька Ірини і Романа Кравцевих з Филаделфії, учениця проф. Р. Савицького від початку свого навчання була однією з перших визначних учениць УМІ і минулого шк. року, у віці шіснадцятьох років покінчила десятий рік (II вищий) УМІ — склавши дипломовий іспит з визначним поступом. Сьогодні є вона студенткою концертового курсу УМІ, кляси проф. Р. Савицького.

Ждана Кравців

Ждана Кравців уявляє собою тип щасливого получення видатного музичного, а зокрема піяністичного таланту з непересічними інтелектуальними спосібностями і зразковою послідовністю в праці. Внаслідок цього вже в рямцях своїх дотеперішніх студій в УМІ Ждана Кравців зробила свого роду учнівську кар'єру, будучи однією з найкращих солісток пописів, концертів відділів і концертів визначних учнів УМІ.

В травні ц. р. Ждана Кравців рівночасно з дипломом УМІ — здобула інтернаціональну нагороду „Національної Ліґи Учителів Фортепіяну" в Америці з найвищою оцінкою.

Як студентка концертового курсу УМІ вона концентрується тепер над підготовкою більшого репертуару, з якого частину виконає на самостійному реситалі у Филаделфії, що відбудеться в неділю, 29 ц. м. у великій залі Українського Горожанського Клюбу.

Програма реситалю охоплює багато стилів фортепіянової музики від старокляскиків до сучасних композиторів. Скарлятті, Моцарт, Брамс, Шуман, Вебер, Шопен, Барвінський, Ревуцький — ось епохальні фортепіянові творці, яких композиції виконає молоденька Ждана Кравців, вже тепер власничка брилянтної техніки і, закрашеного власною індивідуальністю, — інтерпретаторського таланту.

І. С.

Алекс Бережний виступить у Ню Йорку 29-го листопада

29 листопада в Ню Йорку у великій залі Вебстер Голл 119 Іст 11 вулиця виступить зі своїм еспансько - українським ансамблем пісні й танку видатний український танцюрист Алекс Бережний, що зумів себе добре зарекордувати серед української і американської публіки. Його ансамбль складається з 20 танцюристів і співаків. Щоб дати можливість якнайбільшій кількості українців побачити свого молодого, талановитого танцюриста, заплянувано дати два виступи — один о 3-ій годині по пол., другий о 7.30 увечері. Це дасть можливість українцям Ню Йорку, Джерзі Ситі, Нюарку, Пасейку, Патерсону, Ню Бронсвіку й інших міст відвідати його концерт і перебути дві години серед чарівних мелодій еспансько-українскої музики й пісні, а також побачити на власні очі темпераментні еспанські й українські танки у виконанні талановитого українського танцюриста і його ансамблю, який здобув собі славу у кращих залях Европи й Африки. На цьому концерті виступить відома українська співачка Наталія Андрусів, яка співатиме еспанські й українські пісні. На початку грудня Алекс з рамени великої американської артистичної аґенції починає турне по великих містах Америки, Канади й Мексико.

Для кращої обслуги українських глядачів квитки можна набути заздалегідь письмово у аґента ансамблю:
Charles Wooster, Van Cortland Hotel, 142 West 49th Street New York, N.Y.
або в українських крамницях „Арка", „ЕКО" та „Сурма".

Д. М.

● **Святочна Академія для відзначення 70-ліття Народин проф. Олександра Яковлевича Шульгина,** б. міністра закордонних справ, голови УАТ, заступника голови НТШ, віцепрезидента Міжнародної Вільної Академії, відбудеться в Парижі, в домі Французьких Католицьких Інтелектуалів, в неділю, 29 листопада 1959 р., о год. 17.30. Відкриє Академію проф. д-р В. Кубійович і доповіді виголосять інж. А. Жуковський, ред. І. Кошелівець, проф. д-р В. Янів і проф. д-р О. Кульчицький.

ТАРЗАН, ч. 4367. Божевільний науковець гине.

Могучим ударом мавполюд гепнув Росм Брістером до стіни.

Велетень скрутився з болю, і тоді гострий сталяктит відорвався зі стелі печери...

З гострим зубцем камінюка гримнула вниз — це була ракета смерти, що швидко закінчила Брістерове панування терору!